

«TRILOGIA ANTICĂ este un spectacol măreț»

În perioada 27 februarie — 1 martie 1992 au vizitat țara: Jan Van Vlijmen, director al Holland Festival, Christopher Barron, Associate Director al Festivalului din Edinburgh și Tamura Seya, Director al «Globe Theatre» din Tokyo. Cei trei au fost invitați la o vizionare a premierei în pregătire Titus Andronicus de Shakespeare la Teatrul Național din Craiova, în regia lui Silviu Purcărete. Dl Christopher Barron și dl Jan Vlijmen au văzut, de asemenea, spectacole ale teatrelor Odeon, Mic, Urmuz, precum și Trilogia antică la Teatrul Național din București. «Cred că Trilogia antică este un spectacol măreț, așteptăm cu nerăbdare să îl putem găzdui anul acesta la Edinburgh Festival. De asemenea, sînt foarte mulțumit că am văzut în repetiție generală spectacolul lui Silviu Purcărete. Talentul și creativitatea acestui regizor român, pe care l-am descoperit anul trecut, mă fascinează. Teatrul românesc nu este cunoscut încă în lume pe măsura valorilor sale», ne-a declarat la plecare domnul Christopher Barron. ■ C.Ș.

COUPÉ

mari subiectul musicalului Encounter 500 (Întîlnire 500), al cărui succes în turneele prin cîteva orașe din Lumea Nouă a fost atît de mare încît Broadway-ul cedează: va fi jucat aici în luna aprilie, momentul culminant al «anului Columb», cum e numit 1992. Autorul acestei «lovituri» este Mario Fratti, profesor de literatură italiană la New York, critic de teatru și dramaturg avînd la activ 47 de piese, printre care o adaptare a musicalului Nine (Nouă), inspirat din celebrul film 8 1/2 al lui Fellini, adaptare ce a primit nu mai pușin de 17 premii teatrale (cinci fiind numai premiile «Tony», corespunzînd, în teatru, Oscar-ului cinematografic). Cu o splendidă muzică scrisă de compozitorul italian Giuseppe Murolo și cu o distribuție multinațională — textul poartă, de altfel, subtitlul «Cum i-au întîlnit Italianii, evreii, musulmanii, portughezii și spaniolii pe indieni acum 500 de ani» —, musicalul este apreciat de critici în special pentru «noua perspectivă» din care e abordată povestea lui Columb. Aceste nu mai apere în chip de erou civilizator; dimpotrivă, ancorînd la fărmlul necunoscut, el întîlnește (termen preferat de americani disprețuitorului descoperă) o civilizație înfloritoare, de la care învață obiceiuri noi (mai bune, oare?) și unde, pe deasupra, găsește o (altă) iubire romantică. Așadar, în America s-ar afla, totuși, iubirea... A.G.

«VE» RIMBAUD, MAMA LUI ARTHUR

«Un moment de teatru care te lasă fără glas» — astfel definește criticul Jean-Pierre Thibaudat, în subtitlul cronicii sale din «Libération», spectacolul lui Jean-Marie Patte, Călătorul încă nu doarme, montat la Théâtre de la Bastille. Este vorba despre o reprezentare de tip special, să-i spunem «teatru-lectură», în principiu de mică aderență la public dar care, în cazul de față, a cîștigat pe deplin spectatori. Să-i dăm din nou cuvîntul criticului de la «Libération»: «E un text continuu, un fluid, o cronică provincială, o blîndă confesiune alcătuită din scrisorile scrise de către Vitalie Rimbaud, născută Culf, mamă a mai multor copii ce-i dau nu pușine griji (mai ales numitul Arthur), văduvă. Oare semnează V(ăduvă) Rimbaud sau V(Italie) Rimbaud? Semnează «Ve» Rimbaud, tranșează Patte, așa după cum scrie «Ve» Hugo, autor care în ochii ei nu prea se cuvine a fi frecventat. Sînt scrisori adresate unor persoane pe care cititorii edițiilor comentate Arthur Rimbaud îi cunosc foarte bine — Ernest Delahaye, Stéphane Mallarmé sau Isabelle (sora lui Arthur). Seara (cuvîntul «spectacol» se refuză cu hotărîre din teama de a spune prea mult ori prea pușin) este dedicată «lupilor captivi» și înalțe ca marea sală a Teatrului Bastille — care pentru Patte e un loc binecuvîntat — să se transforme într-o noapte activă, spectatorul (ori mai curînd confidentul, prietenul, tu însuși) are timpul de a citi aceste cuvînte, singurele, ale programului: «Sînt fericit că ai venit am pregătît întîlnirea noastră dar tu ești acela care poți face din ea o oră a luminii.» (...) Scrise și expediate de la Charleville, aceste scrisori nu au nimic din răscolirea aceea indiscretă — ele cărei rezultate se adună în operele complete de autor — prin fec-

turle spălătoresei și maculoarele din școala primară. Aceste scrisori învie corpul, limba, vocabularul, provincia al cărei fiu a fost Arthur Rimbaud. Patte se înfășoară ca într-un scutec în această limbă maternă. Taină a originilor și a împreunărilor: figura lui ne face să ne gîndim la fiul sosit din vreun deșert al Africii, în timp ce glesul, fără cea mai mică «travestire», capătă inflexiunile vocii materne. Și atunci, cine intră în scenă cu trupul acesta îndesat, de marinar? Cine vorbește cu aceste sonorități amintind foșnetul frunzișului? Cine caligrafiază, parcă, pe hîrtie fină? Cine vorbește cu această voce bîntuită de visul unei femei? El? Ea? Jean-Marie Patte? Toți trei, fără îndoială. În ființa însăși a unui moment de teatru nesfîrșit, care a început deja cînd omul înaintează pe scena presupus goală — putem numi gol un spațiu pe care Patte îl umple chiar înainte de a pătrunde în el? — și care nu se sfîrșește odată cu plecarea lui. Moment de teatru în care imobilitatea unui bust, fermitatea pasului, curgerea unei fraze devin mari cuceriri ale omului.» C.D.

«LOVE STORY» INTERCONTINENTAL

Un băiat pe nume Chris, Italian american, și o fată pe nume Isa, spaniolă, se întîlnesc într-o bibliotecă și se îndrăgostesc fulgerător unul de celălalt, transformîndu-se în aceeași clipă în... Cristofor Columb și regina Isabela a Spaniei; cum, însă, această poveste de iubire nu are sorți de izbîndă, el se va sul pe o corabie și va cutreiera mările plină cînd va descoperi... America — lată în linii

CAPETELE BALAURULUI

În urmă cu cîteva luni, compatriotul nostru autoexilat, Florin (sau Florinel, cum semnează acolo) Fătulescu, a obținut un remarcabil succes punînd în scenă, la Friends and Artists Theater Ensemble din Los Feliz, California, Dragonul de Evgheni Șvarț. Descoperind cu încîntare această «piesă importantă și pușin cunoscută», criticii americani notează că spectacolul, risicant de lung pentru gusturile celor de peste Ocean (durează mai bine de trei ore), a captivat auditoriul atît prin farmecul somptuos al imaginilor vizuale, cit și — mai ales — prin trlmiterile netrucate la realitățile politice din Estul Europei: «dragonul» (balaurul — ar fi, de fapt, traducerea corectă...) e identificat cu Stalin și cu Ceaușescu, iar țînutul înspăimîntat și supus pe care îl guvernează el — cu România dinaintea de 1989. «Amintiri din România» sună chiar titlul unei cronici, subtitlul fiind «Viziunea regizorului (...) reprezintă legătura sa cu compatrioșii dintr-o țară oprimită». Dincolo însă de interpretările politice, importantă ni se pare concluzia cronicarului de la «Los Angeles Times» (care exprimă și cîteva rezerve asupra montării): «Mizanscena lui Fătulescu e mai interesantă decît multe spectacole mai îngrîșite, dar mai pușin ambițioase». Următorul proiect al regizorului este Emigranții de Mrozek. Pe cînd, oare, și o piesă românească? A.G.